

NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2015/1940**z 28. októbra 2015,****ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1881/2006, pokiaľ ide o maximálne hodnoty obsahu námeľových sklerócií v určitých nespracovaných obilninách a ustanovenia o monitorovaní a podávaní správ****(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EHS) č. 315/93 z 8. februára 1993, ktorým sa stanovujú postupy Spoločenstva u kontaminujúcich látok v potravinách ⁽¹⁾, a najmä na jeho článok 2 ods. 3,

keďže:

- (1) V nariadení Komisie (ES) č. 1881/2006 ⁽²⁾ sa ustanovujú maximálne hodnoty obsahu určitých kontaminantov v potravinách.
- (2) Vedecká skupina pre kontaminanty v potravinovom reťazci (ďalej len „skupina CONTAM“) Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA) prijala stanovisko k námeľovým alkaloidom v potravinách a krmivách ⁽³⁾. Skupina CONTAM stanovila skupinovú akútnu referenčnú dávku vo výške 1 µg/kg telesnej hmotnosti (TH) a skupinový prípustný denný príjem vo výške 0,6 µg/kg TH.
- (3) Prítomnosť námeľových alkaloidov v obilných zrnách do určitej miery súvisí s prítomnosťou námeľových sklerócií v nich. Tento vzťah nie je absolútny, keďže námeľové alkaloidy sa môžu nachádzať aj v prachu z námeľových sklerócií, ktorý sa usadí na obilných zrnách. Preto je najskôr dôležité stanoviť maximálne hodnoty obsahu námeľových sklerócií a zároveň zhromaždiť ďalšie údaje o prítomnosti námeľových alkaloidov v obilninách a obilných výrobkoch. Je však potvrdené, že dodržiavanie maximálnych hodnôt obsahu námeľových sklerócií nemusí zaručovať bezpečnosť potravín, pokiaľ ide o prítomnosť námeľových alkaloidov. Preto môžu príslušné orgány v súlade s článkom 14 ods. 8 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ⁽⁴⁾ prijať vhodné opatrenia, obmedziť umiestňovanie potravín na trh alebo požadovať stiahnutie takýchto potravín z trhu, ak sa potvrdí, že ide o nebezpečné potraviny vzhľadom na obsah námeľových alkaloidov napriek tomu, že v nich bola dodržaná maximálna hodnota obsahu námeľových sklerócií.
- (4) Je nevyhnutné určiť, v ktorej etape uvádzania na trh by mali platiť maximálne hodnoty obsahu námeľových sklerócií, keďže čistením a triedením je možné prítomnosť námeľových sklerócií znížiť. Je vhodné uplatňovať maximálne hodnoty obsahu námeľových sklerócií v obilných zrnách v rovnakých štádiách uvádzania na trh ako v prípade iných mykotoxínov.
- (5) Zo skúseností nadobudnutých uplatňovaním nariadenia (ES) č. 1881/2006 vyplýva, že je vhodné objasniť pojem „prvostupňové spracovanie“, predovšetkým, pokiaľ ide o integrované systémy výroby a spracovania, ako aj o brúsenie.
- (6) Je dôležité, aby sa zhromažďovali údaje o prítomnosti námeľových alkaloidov v obilninách a obilných výrobkoch s cieľom stanoviť vzťah medzi prítomnosťou námeľových alkaloidov a prítomnosťou námeľových sklerócií. Zistenia týkajúce sa námeľových alkaloidov by sa mali oznámiť do 30. septembra 2016, aby bolo možné stanoviť primerané a dosiahnuteľné maximálne hodnoty obsahu námeľových alkaloidov, a tým zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia.
- (7) Hoci je dôležité aj naďalej uplatňovať preventívne opatrenia na zabránenie a zníženie kontaminácie ochratoxínom A, nie je nevyhnutné každý rok predkladať správu so zisteniami, výsledkami prešetrovaní a pokrokom dosiahnutým pri uplatňovaní preventívnych opatrení. Je vhodné aktualizovať ustanovenia o monitorovaní a podávaní správ tak, ako sa uvádza v článku 9 nariadenia (ES) č. 1881/2006.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 37, 13.2.1993, s. 1.

⁽²⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 1881/2006 z 19. decembra 2006, ktorým sa ustanovujú maximálne hodnoty obsahu niektorých kontaminantov v potravinách (Ú. v. EÚ L 364, 20.12.2006, s. 5).

⁽³⁾ Pracovná skupina EFSA pre kontaminanty v potravinovom reťazci (EFSA Panel on Contaminants in the Food Chain – CONTAM); Vedecké stanovisko k námeľovým alkaloidom v potravinách a krmivách. Vestník EFSA (*EFSA Journal*) (2012) 10(7):2798. [158 s] doi:10.2903/j.efsa.2012.2798. K dispozícii online: www.efsa.europa.eu/efsajournal.

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1).

- (8) Nariadenie (ES) č. 1881/2006 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (9) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Nariadenie (ES) 1881/2006 sa mení takto:

1. Článok 9 sa nahrádza takto:

„Článok 9

Monitorovanie a podávanie správ

1. Členské štáty monitorujú hodnoty obsahu dusičnanov v zelenine, ktorá môže obsahovať pomerne vysoké hodnoty, najmä v zelenej listovej zelenine, a výsledky pravidelne oznamujú Európskemu úradu pre bezpečnosť potravín.
2. Členské štáty oznamujú Komisii súhrn zistení týkajúcich sa aflatoxínov v súlade s vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 884/2014 (*), pričom údaje o jednotlivých výskytoch oznamujú členské štáty EFSA.
3. Členské štáty a profesijné organizácie zainteresovaných strán každoročne oznamujú Komisii výsledky vykonaných prešetrovaní, ako aj pokrok dosiahnutý pri uplatňovaní opatrení na prevenciu proti kontaminácii deoxynivalenolom, zearalenonom, fumonizínom B₁ a B₂, ako aj T-2 a HT-2 toxínom. Komisia sprístupňuje tieto výsledky ďalším členským štátom. Súvisiace údaje o výskyte sa oznamujú EFSA.
4. Členským štátom a profesijným organizáciám zainteresovaných strán sa dôrazne odporúča monitorovať prítomnosť námeľových alkaloidov v obilninách a obilných výrobkoch.

Členským štátom a profesijným organizáciám zainteresovaných strán sa dôrazne odporúča oznámiť EFSA ich zistenia týkajúce sa námeľových alkaloidov do 30. septembra 2016. Tieto zistenia musia obsahovať údaje o výskyte a špecifické informácie o vzťahu medzi prítomnosťou námeľových sklerócií a hodnotami jednotlivých námeľových alkaloidov.

Komisia tieto zistenia sprístupní členským štátom.

5. EFSA sa môžu oznamovať aj údaje o výskyte kontaminantov, ktoré nie sú uvedené v odsekoch 1 až 4, zhromaždené členskými štátmi a profesijnými organizáciami zainteresovaných strán.
6. Údaje o výskyte sa poskytujú EFSA prostredníctvom formulára na odosielanie údajov EFSA v súlade s požiadavkami v usmernení EFSA o štandardnom opise vzorky (SSD) pre potraviny a krmivá (**), ako aj ďalšími osobitnými požiadavkami na podávanie správ úradu EFSA v prípade špecifických kontaminantov. Údaje o výskyte od profesijných organizácií zainteresovaných strán je v prípade potreby možné poskytnúť EFSA prostredníctvom zjednodušeného formulára na odosielanie údajov, ktorý určí EFSA.

(*) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 884/2014 z 13. augusta 2014, ktorým sa stanovujú osobitné podmienky dovozu určitých krmív a potravín z určitých tretích krajín v dôsledku rizika kontaminácie aflatoxínmi a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) 1152/2009 (Ú. v. EÚ L 242, 14.8.2014, s. 4).

(**) <http://www.efsa.europa.eu/en/datex/datexsubmitdata.htm>

2. Príloha sa mení v súlade s prílohou k tomuto nariadeniu.

Článok 2

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 28. októbra 2015

Za Komisiu
predseda
Jean-Claude JUNCKER

PRÍLOHA

Príloha k nariadeniu (ES) č. 1881/2006 sa mení takto:

1. Do oddielu 2 sa vkladá táto položka 2.9:

„2.9	Námeľové skleróciá a námeľové alkaloidy	
2.9.1.	Námeľové skleróciá	
2.9.1.1.	Nespracované obilniny ⁽¹⁸⁾ okrem kukurice a ryže	0,5 g/kg (*)
2.9.2.	Námeľové alkaloidy (**)	
2.9.2.1.	Nespracované obilniny ⁽¹⁸⁾ okrem kukurice a ryže	— (***)
2.9.2.2.	Mlynárske výrobky z obilnín okrem mlynárskych výrobkov z kukurice a ryže	— (***)
2.9.2.3.	Chlieb (vrátane malých pekárenských výrobkov), pečivo, sušienky, obilninové snacky, raňajkové cereálie a cestoviny	— (***)
2.9.2.4.	Potraviny na báze obilnín pre dojčatá a malé deti	— (***)

(*) Vzorky sa odoberajú v súlade s bodom B prílohy I k nariadeniu Komisie (ES) č. 401/2006 (Ú. v. EÚ L 70, 9.3.2006, s. 12). Analyzujú sa mikroskopickým vyšetrením.

(**) suma 12 námeľových alkaloidov: ergokristín/ergokristinín, ergotamín/ergotaminín, ergokryptín/ergokryptinín, ergometrín/ergometrinín, ergozín/ergozinín, ergokornín/ergokorninín.

(***) Do 1. júla 2017 je v prípade týchto príslušných kategórií potravín potrebné zvážiť primerané a dosiahnuteľné maximálne hodnoty obsahu, ktorými sa zabezpečí vysoká úroveň ochrany zdravia ľudí.“

2. Poznámka pod čiarou č. 18 sa nahrádza takto:

„⁽¹⁸⁾ Maximálna hodnota sa uplatňuje na nespracované obilniny uvedené na trh na účely prvostupňového spracovania.

„Prvostupňové spracovanie“ znamená akúkoľvek fyzikálnu alebo tepelnú úpravu zrna alebo na zrne okrem sušenia. Procesy čistenia, vrátane brúsenia, triedenia a sušenia, sa nepovažujú za „prvostupňové spracovanie“, ak po čistení a triedení zostáva celé zrno neporušené.

Brúsenie je čistenie obilnín dôkladným odieraním a/alebo trením.

Ak sa v prípade výskytu námeľových sklerócií použije brúsenie, musia obilniny ešte pred brúsením prejsť prvou fázou čistenia. Po brúsení, ktoré prebieha v kombinácii s vysávaním prachu, nasleduje farebné triedenie pred mletím.

Integrované systémy výroby a spracovania sú systémy, ktorými sa všetky prichádzajúce dávky obilnín očistia, vytriedia a spracujú v tej istej prevádzkarni. V prípade takýchto integrovaných systémov výroby a spracovania sa maximálna hodnota obsahu vzťahuje na nespracované obilniny po čistení a triedení, ale pred prvostupňovým spracovaním.

Prevádzkovatelia potravinárskych podnikov zabezpečujú prostredníctvom svojich postupov HACCP súlad s predpismi a zároveň majú zavedený a vykonávajú účinný monitorovací postup pre tento kritický kontrolný bod.“